

Anmeldelser.

James Truslow Adams: Amerikas Saga. 18 × 26 cm, 352 S. 160 Ill. paa indsatte Plancher. Gyldendal.

Medens en indgaaende faglig Kritik af dette Værk maa overlades til Historikere, kan „Amerikas Saga“ i en vejledende Anmeldelse paa dette Sted kort karakteriseres som en bred Fremstilling af Nordamerikas — og specielt U. S. A.s historiske Udvikling fra de ældste Tider og til de sidste Dage. Ved Udformningen er det ikke saa meget en kronologisk Beskrivelse af Begivenheder, der har været bestemmende; Stoffet behandles mere efter store kulturhistoriske Epoker. Et Kapitel som „Dinosaurernes Tid“ f. Eks. skildrer saaledes de gigantiske økonomiske Sammenslutninger som Petroleum- og Jernbanetrusterne, deres Fremkomst og Vækst samt deres Bekæmpelse under Roosevelt. Man faar tillige en Udredning af Forudsætningerne i Samfundsudvikling og Befolkningsmentalitet for disse Individualismens vældigste Udtryksformer af nationaløkonomisk Art.

Et Indledningskapitel, der ikke prætenderer at være andet end en Prolog, giver et Rids af Staternes geografiske Forhold. Man savner dog her Anvendelsen af den rette geografiske Nomenklatur, der vilde have gjort denne Introduktion værdifuldere. Det kan heller ikke — selv i en causerende Behandling af Emnet — gaa an at betegne alle Indianerne som staaende paa Jæger- og Fiskerstadiet erhvervsmæssigt set.

Forlaget har udstyret Bogen med et rigt Billedmateriale. Ved Udvalget har Synspunktet været det at gennemføre en historisk Illustration. Gengivelser af samtidige Stik og Tegninger, Portrætter og historiske Malerier, politiske Karikaturer og saliriske Tegninger gør en Gennemgang af Billederne alene til en særdeles fornøjelig Repetition af U. S. A.s Historie.

Det interessante Billedstof er smukt reproduceret, men Billedplaceringen med de tætte Beskæringer af Billedfladen uden Margin

er i nogen Grad forstemmende. Hvad der frembringer en morsom Virkning af moderne Fotografier klæder ikke Gengivelser af gamle Kobberstik og Malerier, rent bortset fra, at Beskæring ved eventuel Indbinding yderligere vil lemlæste Billederne, idet karakteristiske Detailler gaar tabt.

Axel Schou.

Helge Kaarsberg: Uganda. 17×23 cm, 166 S., talrige Illustrationer. Forlaget Fremad, København 1935.

Det er en Bog, der henvender sig til det store, brede læsende Publikum. Hovedsagen er Skildringen af Livet på Plantagerne (Gummi, Bomuld) i Uganda, hvor Forfatteren siden 1923 har opholdt sig i en Aarrække. Forudsætningerne for det tropiske Landbrug her er ret forskellige fra Sydøstasiens. Befolkningstætheden er ringe og Negerne har ofte ikke Behov at arbejde for andre for at tjene til Livets Ophold. Plantagerne er smaa, ligger spredt, og de indfødte maa næsten lokkes til at arbejde. Forfatteren beretter om Gummiavl, Negerbøndernes Liv, Planternes Forhold, Ugandas Historie, Jagt paa Storvildt m. m. Interessant er det at høre om den danske Pioner Kristen Eskildsen Borup. Forfatteren fortæller klart og livligt. Enkelte Gange refererer han lidt ukritisk, hvad der fortælles ham. Saaledes er det sikkert rigtigt, at Somalilands Beboere dræber skibbrudne, der betræder deres Kyst; men mon de virkelig æder dem? En stærk Naturfølelse præger en Række Skildringer af det tropiske Landskab. De talrige gengivne Fotografier bringer adskilligt af etnografisk Interesse.

C. G. Feilberg.

J. Maes et O. Boone: Les Peuplades du Congo Belge, Nom et Situation géographique. Bruxelles 1935. (Musée du Congo Belge. Publ. du Bureau de Documentation ethnographique. Serie 2, Vol. I) 379 Sider.

Dette Værk gennemgaar i alfabetisk Orden ca. 175 Folkestammer i Belgisk Congo. Grundlaget er dels Litteraturen, dels Indberetninger fra Folk i Kolonien. Hver Stamme behandles i et Kapitel for sig, hvori der findes talrige Citater af og Henvisninger til dens Omtale i Litteraturen, dens Navn fastslaas, og dens geografiske Omraade angives nøjagtig paa en Kortskitse. Et stort Index tillader at henføre de talrige Variationer af Stammenavne, der forekommer, til det rette Sted. Værket er af grundlæggende Betydning ikke blot for Studiet af Congos Etnografi, men ogsaa for Geografien, da Stednavne og Stammenavne ofte gaar over i hinanden.

C. G. Feilberg.